

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMINIŲ SAJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMINIUS

2003 m. gegužės 2 d.

Nr. 18 (547)

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Būkite laimingos!

Nuoširdžiai sveikiname Motinas, išleidusias į gyvenimą savo palikuonis, mokusias juos išmintingai elgtis, auklėjusias būti dorais žmonėmis, Tėvynės patriotais ir namų židinio sergėtojais.

Tepadeda Jums Dievas!

LPKTS valdyba
"Tremtinio" redakcija

* * *

Meilė Motinai ir Tėvynei – neatskiriami dalykai. Šie jausmai palaikė, neleido pasiduoti GULAG'o lageriuose ir tremtyje, įkvėpė rezistencijos kovoms ir Atgimimo Sąjūdžiui.

Nuoširdžiai sveikiname Motinos dienos proga visas Mamas ir lenkiame galvas prieš tas, kurios paliko mus ir išėjo Amžinybėn. Kartu džiaugiamės ir tikime geresne augančios kartos ateitimi. Telydi ją Dorybė ir Tiesa.

LPKTS Kauno sk. taryba

Lietuvos Motinos

Mes – partizanai, politiniai kaliniai, tremtiniai. Jais buvome ir likome. Su svajonėmis ir viltimi, su gyvenimo ir kovų randais ant kūno ir širdy. Mes gerbiame ir mylime savo Motinas, išlydėjusias mus į kovą su okupantais už Motiną-Žemę, kuri rengė, maitino, už Motiną-Tėvynę, kur gyveno tėvai ir protėviai, skambėjo dainos, kur pralietas tiek kraujo ir ašarų. Mes neieškojome nei turtų, nei garbės. Tokius mus išauklėjo mūsų Motinos.

Visais laikais Motinos kentėjo daugiausiai. Ypač – netekusios savo vaikų. Juos atimdavo ne gamtos stichija, ne gaivalinės jėgos, o kitų motinų auginti vaikai, išmokyti ne "Tėve mūsų", ne artimo meilės, o kaip tą artimą išnaudoti. Todėl ir nusiviliam klystkeliais einančia valdžia, piktinamės netiesa ir apgavystėmis. Matome, kaip ne vienas dėl turto pamynė žmogiškąsias vertybes, pardavė protą, sąžinę ir tėvynę. Net savo motinas...

Mes norime, kad Moti-

nos-Žemės nenuodytų nafta ir dujomis, neterštų radioaktyviosiomis medžiagomis, kad būtume saugūs. Tegu Motinėle-Žemę puošia javų laukai, darželių gėlės, žydinčios obelys. Norime, kad Motina-Tėvynė būtų laisva, kad jos veido nemindytų atėjūnų batai, kad būtų gerbiama jos praeitis, vaikai, paaugusios savo gyvenimą vardan mūsų gerovės.

Motinos, Jūsų rankos tokios švelnios, kai glostote savo vaikus, bet tegu jos gelia dilgėle neklusniusius. Išauklėkite savo vaikus Dievo, Tėvynės ir artimo meilės dvasia. Išmokykite nulenkti galvą pakelės kryžiui, ištiesiti ranką pavargusiam, atriukti duonos alkanam. Tada nesikartos istorija, nereikės apraudoti savo vaikų, numestų ant grindinio, miestų ir miestelių aikštėse. Tegu jūsų vaikai tik iš istorijos vadovėlių žinos, jog buvo kadaise partizanai, gynę nuo skriaudų savo Motinas, Motiną-Žemę, Motiną-Tėvynę.

Algirdas BLAŽYS

Dėl stojimo į ES sutarties ratifikavimo

Siūlome LR Seime neatidėliojant priimti valingą politinį sprendimą: "Jei balsavusiųjų dauguma pasisakys "taip" – LR Seimas ratifikuoja Stojimo į Europos Sąjungą sutartį ir tuo atveju, jei atėjusių balsuoti būtų mažiau nei 50 proc. nuo visų sąrašuose registruotų balsavimo teisę turinčių piliečių".

Manome, kad ši pataisa, įvertinant referendumo rezultatus, patikimiausiai įteisins tautos apsisprendimą įstoti į ES. Kadangi tik aktyvioji visuomenės dalis sprendžia valstybės likimą, toks LR Seimo nutarimas nepažeis demokratijos principų.

Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacijos pirm.

ES ateities Lietuvos forumo Kauno aps. tarybos pirm. prof. Arimantas DUMČIUS

Aušra ŠUOPYTĖ

Aktualijos

Motinos širdis

Dvasingos ir pamaldžios, rūpestingos ir budrios, viską atleidžiančios ir suprantančios, išdidžios ir nuoširdžios – tai mūsų Motinos. Per amžius taip buvo, kad nuo atšiauriausių gyvenimo vėtrų ir negandų jos gynė savo vaikus, ir jei tik galėtų – visada juos vedžiotų už rankų. Gyvenimo išminties, patarimų nešykšti savo vaikams ir tada, kai jie jau būna susisukę savus lizdelius. Tik ar visada

į tuos žodžius gerai įsiklausoję atžalos?!

Kai pirmąjį gegužės sekmadienį minėsime Motinos dieną, prisiminkime kankinių – buvusių politinių kalinių, tremtinių, partizanų mamas. Kiek jos iškentė, apie ką ry-pavo palinkusios ties kruvina žuvusio sūnaus galva, tik vienos ir težino. Kaip sugebėjo išgyventi?..

(keliamo į 5 psl.)

Grįžus iš tremties. Iš kairės - K.Stravinskienė-Gėrybienė, jos mama Elena Mildažienė ir J.Stravinsko-Žiedo sesuo Magdarena

Ingrida VĖGELYTĖ

A.Brazausko Vyriausybė nenori paremti Laisvės kovotojų sąskrydžio Ariogaloje

Eilinį kartą kairiųjų Vyriausybėje stringa parama buvusių politinių kalinių, partizanų ir tremtinių kasmetinio sąskrydžio Ariogaloje organizaciniams darbams finansuoti. Šis dešimtis tūkstančių žmonių kasmet sukviečiantis renginys šiais metais planuojamas rugpjūčio 3 d.

Jau 13 metų Ariogaloje vyksta Laisvės kovų dalyvių sąskrydžiai "Laisvės ugnis – ateities kartoms". Čia susitinka buvę partizanai, politiniai kaliniai ir tremtiniai, dalyvauja kariai, jaunimas.

Lig šiol visos Vyriausybės sąskrydžių rengimą paremdavo 50-70 tūkst. litų. Pernai

A.Brazausko Vyriausybė sąskrydžiui skyrė 50 tūkst. litų. Tačiau praktiškai nė vienais metais tos sumos nėra skiriamos geranoriškai, be ilgo ir primygtinio susirašinėjimo. Paprastai visuose žemiausiuose Vyriausybės lygmenyse buvusiems politiniams kaliniams ir tremtiniams atsakoma neigiamai. Klausimas visada būdavo išsprendžiamas aukščiausiu lygmeniu. Mat tikriausiai nė viena Vyriausybė – ar tai būtų liberalų, ar buvusių komunistų – nesiryždavo atimti iš Lietuvos valstybę gynusių ir už jos laisvę nukentėjusių garbingiausių piliečių šios jau tradicija tapusios šventės.

(keliamo į 3 psl.)

■ Karaliaučiaus tranzito problema išspręsta, konstatavo Vilniuje lankęsis Rusijos Valstybės Dūmos Tarp-tautinių santykių komiteto pirmininkas Dmitrijus Rogozinas. "Tai nauja unikali Rusijos, Lietuvos ir Europos Sąjungos bendradarbiavimo forma", - sakė jis.

■ Šalies Prezidentas R.Paksas pokalbio su STT vadovu V.Junoku metu teigė, jog vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos pageidavimų Lietuvai - imtis rimtos kovos su korupcija.

■ Gegužės 29 d. Lietuvoje prasidėjo balsavimas paštu dėl šalies narystės Europos Sąjungoje. Balsavimas paštu prasidėjo Lietuvos diplomatinėse atstovybėse ir konsulatuose užsienyje.

■ Opozicinė TS (LK) partija kreipėsi į Prezidentą R.Paksą prašydama neskirti Virgilijaus Bulovo vidaus reikalų ministru.

■ Lietuvos piliečiai, apdovanoti Vyčio Kryžiumi ir Vyčio Kryžiaus ordinu, galės neatlygintinai gauti žemės individualaus namo statybai, tačiau tik savo gyvenamojoje vietoje. Šalies didmiesčiuose ir kurortuose šie sklypai bus mažesni nei kituose miestuose ar kaimo vietovėse.

■ Vilniuje pirmą kartą su oficialiu vizitu viešėjo Italijos gynybos ministras Antonio Martino. Buvo aptartos dvišalio bendradarbiavimo perspektyvos Lietuvai tapus NATO ir Europos Sąjungos nare.

■ Lenkijos nacionalinio švietimo ir sporto ministrė K.Lybacka įsitikinusi, kad klausimas dėl lietuviškų mokyklų Lenkijoje finansavimo bus išspręstas palankiai lietuvių tautinei mažumai.

■ JAV pradėjo sunkias konsultacijas dėl Irako ateities. Pareigūnai siekia per Bagdado susitikimą padėti pagrindus būsimai Irako vyriausybei ir įveikti irakiečių nusistatymą prieš amerikiečių karines pajėgas, kurias daugelis laiko okupacinėmis.

■ Turkijos nacionalinė žvalgybos organizacija sutrukdė nelegaliai pervesti į užsienį, padedant turkų verslininkui, 12 milijardų dolerių, priklausančių buvusiam Irako prezidentui S.Huseinui.

Ar vykdoma gynybos reforma nekelia pavojaus šalies saugumui?

Lietuvos kariuomenėje, kaip ir visame valstybės gyvenime, daromos reformos. Jos neišvengiamai turi atitikti tiek įstatymų įtvirtintą šalies gynybinės politikos koncepciją, tiek nacionalinio saugumo strategiją, tiek NATO kolektyvinės gynybos principus ir Vašingtono sutartį. Ką žada Lietuvai permainos kariuomenėje?

Mažina tarnaujančiųjų skaičių

Parengtame įstatymo projekte numatoma pertvarkyti sausumos pajėgas, sumažinti Krašto apsaugos savanorių pajėgas (KASP) bei aktyvųjų rezervą.

Kaip rašoma projekte, bendras ribinis krašto apsaugos sistemoje tarnaujančių ir aktyviojo kariuomenės rezervu karių skaičius 2003 m. nustatomas iki 22030 (iš to skaičiaus iki 8100 profesinės karo tarnybos karių). Po penkerių metų, t.y. 2008-aisiais, karių belieka 17061, iš jų profesionalų – 8311.

Šiuo metu KASP turi maždaug 10 tūkst. savanorių bei apie 1800 profesionalų. Jie kelia savo kvalifikaciją vienuolikoje nuolat veikiančių mokymo centrų visoje šalies teritorijoje, dalyvauja pratybose, mokosi naudotis nauja technika bei technologijomis. Būtent jų – aktyvaus ir visą šalies teritoriją “dengiančio” karinio junginio – sąskaita ir numatoma mažinti kariuomenę.

Rezervas nėreikalingas?

Reformos projektas numato per penkerius metus perpus (nuo 20 iki 10 tūkst.) sumažinti aktyvųjų kariuomenės rezervą. Dabar tokiam rezervui trejus metus priklausoma privalomąją karinę tarnybą atlikę ir įgūdžių nepraradę šauktiniai. Toks rezervas Vakarų valstybėse atitinka “individualaus rezervu” sąvoką. Daugelis šių karių atnaujinama savo žinias KASP mokymo centruose, nepraranda kovinio pasirengimo.

Štai Norvegijoje, turinčioje 4,53 mln. gyventojų, esančioje daug saugesnėje nei Lietuva geopolitinėje platumoje, rezervu (Home Guard) yra apie 83 tūkst. skaičiuojant proporcingai gyventojų skaičiui (Lietuvoje jų 23 proc. mažiau negu Norvegijoje), mūsų valstybei reikėtų apie 64 tūkst. rezervu karių. O jei dar atkreiptume dėmesį į tai, jog Norvegija turi stiprias karines jūrų ir oro pajėgas, aukšto lygio technologi-

jos ginkluotę – tiesiog negalėtume suvokti, kuo remiantis naikinamos pasiteisinusios KASP teritorinės formuotės, mažinamas aktyvūs rezervai, kvalifikacijos.

Dangstomasi Alijanso reikalavimais

Krašto apsaugos ministerijos reformos vykdytojai tvirtina, kad NATO teigiamai vertina planus mažinti savanorių skaičių, nes KASP išlaidos kasmet kainuoja daugiau kaip 80 milijonų litų. NATO specialistų paskaičiavimu, Lietuvai reikėtų vienos šiuolaikinės greitojo reagavimo brigados bendrai sąveikai su NATO bei reikalui esant Vašingtono sutarties 5 str. įgyvendinimui. Niekad negirdėjau, kad NATO būtų pasakiusi Norvegijai, Danijai, Lietuvai ar kitoms Baltijos šalims, kad nebereikalinga teritorinė gynyba.

Lietuvai įgyvendinant Alijanso kolektyvinės gynybos principus neturi būti užmiršti ir Vašingtono sutartyje skelbiami savigynos įsipareigojimai. Juk kilus krizei ar kariniam konfliktui Lietuva privalėtų užtikrinti krašto savigną, o atėjus sąjungininkų pastiprinimui – apginti atvykstančias jų pajėgas. Tai greitojo reagavimo brigados užduotis. Tačiau kaip konkrečioje vietoje dislokuoti kariai profesionalai sugebėtų “uždengti” teritoriją, jei nebeliktų KASP? Būtent savanoriai ir rezervistai turi kilus krizei greitai užpildyti trūkstamas gretas, priimti pastiprinimą.

Kam trukdo savanoriai

Nuo pirmųjų atkurtos valstybės dienų savanoriai buvo tautos kovinio pasirengimo įrodymas, visuomenės apsisprendimo besąlygiškai ir visuotinei gynybai garantija. Nacionalinio saugumo strategijoje, patvirtintoje LR Seimo 2002 05 28, pabrėžiama: “Valstybės gynyba susideda iš karinio saugumo ir pilietinio pasipriešinimo”. Kaip pilietinis pasipriešinimas api-

brėžiama aukštos kokybės mobilizacijos sistema, reguliarūs rezervu karių apmokymai ir pajėgumai, “įskaitant tuos, kurie būtini pilietiniam pasipriešinimui išorinės karinės agresijos atveju”. Tai apima visuotinės ir besąlyginės gynybos formas: karinius gynybinius ir partizaninio karo veiksmus, pasipriešinimą visais įmanomais būdais ir priemonėmis.

KASP yra nuolatinės parengties pasipriešinimo jėga, atliekanti ir “atgrasinimo” funkciją – tai psichologinis aspektas, labai svarbus galimam agresoriui. Tik KASP teritorinės gynybos formuotės gali organizuoti partizaninę pasipriešinimą laikinai prieš užimtuose teritorijose. Lietuva vienintelė Europoje turi partizaninio karo įgūdžių, lėmusių jai nacionalinio vienalytiškumo išsaugojimą sovietų okupacijos laikais. Yra pokario dešimtmečio partizanų kovų strateginė, taktinė ir psichologinė patirtis. Realiausią grėsmę šiandien Lietuvai keliantys kaimyninių valstybių režimai yra turėję skaudžių pamokų tiek pokario Lietuvoje, tiek sovietmečio Afganistane, tiek dabartinėje Čečėnijoje. Todėl aktyvūs, visoje valstybės teritorijoje veikiančios gynybos padaliniai jiems neparengti. Deja, kartais mūsų šalies reformų kūrėjai neįžvelgia grėsmių, nes taip, deja, sakoma ir Nacionalinio saugumo strategijoje, skirnyje “Saugumo politikos pagrindinės prielaidos”. Čia rašoma: “2.4. Lietuvos Respublika šiuo metu nemato tiesioginės karinės grėsmės nacionaliniam saugumui ir todėl nėra vienos užsienio valstybės nelaiko priešū.”

Mes, LKKSS, kaip ir LLKS (partizanai), su tokia mąstysena kategoriškai nesutinkam. Per daug dažnai girdime tiesioginius grasinimus su teritorinėmis pretenzijomis aukščiausioje Rusijos institucijoje – Dūmoje. Ir ne iš eilinių Dūmos deputatų, bet iš partijos lyderių, pavyzdžiui, V.Žirinovskio ir kitų. Todėl, mūsų nuomone, mažinti ar išvis panaikinti KASP būtų tiesiog Lietuvos išdavystė.

**Algirdas
PETRUSEVIČIUS**
Lietuvos kariuomenės
kūrėjų savanorių
sąjungos pirmininkas

Lietuvos kaimo ateitis ES skaičiais

Kadangi daugiausia dėl stojimo į ES nerimauja Lietuvos kaimo gyventojai, pateikiame būtent jiems įdomios ir žinotinos statistikos

Finansinė parama žemės ūkiui

ES finansinė parama Lietuvos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai 2004–2006 m. sudarys apie 3,4 mlrd. litų, arba vienam kaimo gyventojui teks beveik 3000 litų.

ES parama žemdirbiams sudarys beveik trečdalį visos Lietuvai skiriamos paramos. Kadangi žemdirbiai sudaro tik 16 proc. šalies dirbančių žmonių, jiems teks didesnė paramos dalis.

Taigi Lietuvos ūkininkai galės gauti gerokai didesnę išmoką, nei buvo mokamos iš šalies biudžeto 2002 ir ankstesniais metais. 2004 m. tiesioginėms išmokoms iš ES biudžeto Lietuvos ūkininkai gaus iki 425 mln. litų (esant 40 proc. tiesioginių išmokų lygiui). Tuo tarpu Vyriausybė 2002 m. tiesioginėms išmokoms buvo skyrusi 91 mln. litų.

Lietuva turi galimybę papildyti ES skiriamas tiesiogines išmokas (2004–2006 m., 25–30–35 proc. ES lygio) 2004 m. iki 55 proc., 2005 m. iki 60 proc. ir 2006 m. iki 65 proc. ES lygio.

Priemokoms iki 40 proc. ES tiesioginės paramos lygio 2004–2006 m. gali būti panaudota 20 proc. Lietuvai skirtų kaimo plėtros lėšų (pagal tokią schemą): 25 proc. – 2004 m., 20 proc. – 2005 m. ir 15 proc. – 2006 m.

Nuo 2007 m. (iki 2013 m.) kasmet 10 proc. didėjančias tiesiogines išmokas bus galima papildyti dar 30 proc. iš nacionalinio biudžeto.

Lietuva išsiderėjo daugelį žemės ūkio srities kvotų, kurios yra didesnės negu pirminiame ES pasiūlyme ir viršija dabartinę gamybą.

Tiesioginės išmokos už pasėlius

Bus skiriama tokios tiesioginės išmokos:

po 235 Lt už hektarą pasėtų kviečių, rugių, miežių, avižų, kukurūzų, grikių, kvietrugių ir saulėgrąžų; po 235 Lt bus mokama ir už kiekvieną atidėtos (pūdymo) žemės hektarą; po 235 Lt už hektarą pasėtų rapsų; po 270 Lt už hektarą pasėtų žirnių, lauko pupų, saldžiųjų lubinų; po 587 Lt už hektarą pasėtų pluoštinių ir sėmeninių linų.

Hektarų skaičius, už kuriuos gali būti mokamos išmokos, yra neribojamas – kiek bus hektarų, už tiek ir bus mokami ES pinigai.

Tiesioginės išmokos už gyvulius

Žemdirbiams bus skiriamos tokios išmokos už gy-

vulius:

specialioji išmoka (už bulių, kurio skerdenos svoris didesnis kaip 185 kg) – 290 Lt; išmoka už žindėnę – 276 Lt, o įskaitant visas priemokas – 455 Lt; galvijų skerdimo išmoka (už paskerstą 8 mėnesių ir vyresnį galviją) – po 110 Lt; galvijų ekstensyvinimo (tankio) priemoka – nuo 55 iki 110 Lt; veršelių (nuo 1 iki 7 mėnesių) skerdimo išmoka – 69 Lt; išmoka už ėriavėdę – 29 Lt, o už ėriavėdę nepalankiose ūkininkauti vietovėse – 38 Lt.

Kaimo plėtra

Lietuvai tapus ES nare, be tiesioginių išmokų, kurios kasmet iki 2014 m. didės po 10 proc., žemdirbiams numatyta parama kaimo plėtrai – 2004–2006 m. gausime apie 1,56 mlrd. litų, įskaitant nacionalinį bendrafinansavimą.

Šiomis lėšomis bus remiama:

ankstyvas ūkininkų pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos (įskaitant pieno gamybos nutraukimo schemą); mažiau palankios ūkininkauti vietovės ir vietovės su aplinkosauginiais apribojimais; agroaplinkosauga; žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku; parama pusiau natūriniam ūkiams (3452 Lt); parama investicijoms į aplinkosaugą, gyvūnų gerovę ūkiuose (iki 690 Lt/ha).

Investicinė Europos parama

Papildomai iš ES struktūrinių fondų žemės ūkiui ir kaimo plėtrai 2004 m. gausime apie 180 mln. litų (įskaitant nacionalinį bendrafinansavimą). Tai yra vadinamoji Europos investicinė parama.

Šiomis lėšomis bus remiama:

investicijos į žemės ūkio valdas (gyvulininkystė, augalininkystė, vaisiai, uogos ir daržovės; veiklos įvairinimas); jaunų ūkininkų įsikūrimas; žemės ūkio produktų perdirbimo ir rinkodaros gerinimas; kaimo vietovių pritaikymas ir plėtra (turizmo ir amatų veiklos skatinimas, žemės gerinimas, sklypų pertvarkymas, žemės ūkio vandentvarka, paslaugos ūkiams); miškų ūkio plėtra; mokymas (mokymo organizavimas, mokymo priemonės); žuvininkystės plėtra.

Iš “Integracijos žinių”
(Nr.3(45), 2003)

A. Brazausko Vyriausybė nenori paremti Laisvės kovotojų sąskrydžio Ariogaloje

(atkelta iš 1 psl.)

Tačiau šiemet, kaip ir kasmet, iš Vyriausybės Ariogalos sąskrydžio organizatoriai gavo neigiamą atsakymą.

“Apgailestaujame, tačiau skirti lėšų iš valstybės biudžeto nėra galimybių. Vyriausybės rezervo lėšos yra ribotos ir pagal LR Biudžeto sandaros įstatymą pirmiausia naudojamos stichinių nelaimių ir ekologinių katastrofų padariniams likviduoti bei kitoms reikmėms pagal Vyriausybės nustatytus prioritetus”, - tokį Finansų ministerijos sekretoriaus

Edmundo Žilevičiaus atsakymą gavo sąskrydžio organizatoriai, Nepriklausomybės gynėjų labdaros ir paramos fondas “Balsas”, Kauno apskrities viršininko administracija ir Raseinių rajono savivaldybė.

Po šio atsakymo į patį ministrą pirmininką A. Brazauską raštu kreipėsi Seimo nariai P. Jakučionis ir A. N. Stasiškis. Jie premjero paprašė asmeniškai inicijuoti Vyriausybės nutarimą dėl lėšų skyrimo iš dalies padengti 2003 metų sąskrydžio “Laisvės ugnis – ateities kartoms” su-

rengimo išlaidas.

Praėjusią savaitę P. Jakučionis ir A. N. Stasiškis sulaukė to paties atsakymo kaip ir Ariogalos sąskrydžio organizatoriai. Jau minėtas Finansų ministerijos sekretorius E. Žilevičius nesivargino Seimo nariams kurti naujo rašto ir atsuntė lygiai tokį patį neigiamą atsakymą kaip ir Ariogalos sąskrydžio organizatoriams. Atrodo, kad buvusių politinių kalinių ir tremtinių raštui dar reikės sukurti ilgą kelią, kol pateks į paties premjero A. Brazausko akiratį.

Apsukrūs kairieji politikos turguje mėgina iškišti tautos interesus

Švietimo, mokslo ir kultūros komitete valstybės ir tautos interesams atstovaujantiems parlamentarams tenka sunkiai kautis, kad apgintų savo pozicijas prieš lenkams palankius įstatymų keitimus, kuriuos siūlo Seimo valdančioji dauguma. Šio komiteto narys P. Jakučionis piktinasi tokia padėtimi ir kaltina valdančiąją daugumą politikos turguje pardavinėjančiais ilgalaikius tautos interesus.

“Tai mano siūlymu jis buvo svarstomas šiame komitete, nes jis lietuvių švietimo ir valstybinės kalbos klausimus. Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas atmetė Tautinių mažumų įstatymo pataisą, nors socialdemokratai ir vienas lenkas komitete balsavo už šį G. Dalinkevičiaus pateiktą projektą. Mat jie temato tik savus interesus. Tokiems politikams reikėtų prisiminti, kad Žečpospolitą sužlugdė pilietinės pareigos stoka”, - sakė P. Jakučionis.

Šis konfliktas, kuris Seime dar tik įsibėgėja, prasidėjo Vilniaus mero rinkimų išvakarėse. Yra žinoma, kad už paramą renkant Vilniaus meru socialdemokratą Paviržį lenkų politikai gavo socialdemokratų pažadus, kuriuos šie kuo skubiau stengiasi įgyvendinti.

Konservatorius A. Vidžiūnas tiesiai šviesiai rėžia: Vilnius skęsta kairiųjų partinėse intrigose – socialdemokratai ir Prezidento partija postais ir pažadais sostinėje nupirko Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LRA) deputatus.

O lenkai siekia vien savo naudai pataisyti Tautinių mažumų ir švietimo įstatymus. Ta proga Seimo vadovybė darbotvarkėn įtraukė bemaž

metus nesvarstytas Tautinių mažumų įstatymo pataisas ir įrašo į artimiausią darbotvarkę neatsižvelgdama į tai, kad pataisos neapsvarstytos, neturi komitetų pritarimo nei darbo grupės išvadų. Tik aršiai visai opozicijai puolant šių įstatymų pataisų svarstymas Seime buvo atidėtas, klausimas grąžintas į komitetus.

Bet kairiesiems leidus ledai jau pajudėjo. Vidaus reikalų ministerijos pareigūnai R. Budbergytė ir A. Petrauskas teikia Vyriausybei įteisingi oficialių Lietuvos viešųjų užrašų – gatvių, miestų, kaimų pavadinimų - vertimą į lenkų kalbą. Taip kairiųjų politikai ne tik skatina Vilniaus krašto lenkus nevykdyti Administracinio teismo sprendimų ir tokių Vilnijos miestelių kaip Sudervė gatvių pavadinimus rašyti lenkiškai, iškraipant lietuviškus vardažodžius. Ji skatina Vilnijos kraštą savo gatves pervardinti I-osios Lietuvos Respublikos metais Lietuvos ir Lenkijos santykius sugriovusio, iš Lietuvos atplėšiant Vilnių, Pilsudskio vardu.

A. Brazauskas su liberaldemokratais už planuojamą Vilniaus mero postą įkeičia visą Vilniaus kraštą. LRA kontroliuojamos savivaldybės turi visokių ūkinių problemų, todėl, jų lyderio V. Tomaševskio teigimu, A. Brazauskas yra pažadėjęs sutvarkyti tų Vilnijos savivaldybių skolas.

“Trikalbystė už pinigų valdymą, taip galima apibūdinti pastarąjį politinį sandėrį Vilniaus miesto savivaldybėje. Tik pinigai - Vilniuje, o trikalbystė palies visą Lietuvą. Ir Klaipėdą, ir Visaginą, ir Trakus, ir gal net Mažeiki-

us”, - komentuoja V. Landsbergis aiškindamas, kad Vilniaus reikalai kraunami visai šaliai ant pečių.

Šalies žiniasklaidoje jau pasirodė latvių pasipiktinimai Lietuvos valdančiosios daugumos parsidavėliška politika. Už Vilniaus mero postą tenkindami siaurus lenkų ir rusų tautinių mažumų interesus valdantieji išduoda ir visų baltų ilgalaikius interesus, vadinasi – kaimynę Latviją. Kaimynai latviai negali laikytis prie lietuviško nuolaidaus tono kalbant su tautinėmis mažumomis. Latvijoje latvių gyvena beveik tiek pat kiek ir kitataučių. Atpalaiduodami savo tautinę politiką jie turėtų perduoti valdžią ne latvių tautybės piliečiams, kurie nebūtinai yra lojalūs Latvijai. Besiremdama Lietuvos pavyzdžiu Rusija vėl galės šantažuoti ir skusti Latviją – neva ji skriaudžianti kitakalbius.

Vilnijos draugijos pirmininkas Kazimieras Garšva viešai pasiūlė nesvarstyti prastesnės Tautinių mažumų įstatymo redakcijos, kol tokių įstatymų nepriėmė nei Lenkija, nei Rusija. Tarp kitų siūlymų – skirti 1,5 mln. litų Seinų krašto lietuvių mokykloms, kurias lenkų valdžia ketina uždaryti.

Kalbant apie Lenkų rinkimų akciją arba Rusijai lojalumą rodančią Rusų sąjungą, reikia pridurti, kad tautinių mažumų politinės partijos yra atgyvena. Ispanijoje baskų nacionalistų politinio sparno veiklą sustabdyta. Taip nutiko ir Šiaurės Airijoje, nes tokios politinės jėgos ten skatino terorizmą. Lietuvoje taip pat galima surasti pavyzdžių. Tereikia prisiminti Draugių tragediją...

Ivykiai, komentarai

Emisaras patenkintas

Vilniuje lankėsi Rusijos Valstybės Dūmos Tarptautinių santykių komiteto pirmininkas ir prezidento V. Putino specialusis įgaliotinis Karaliaučiaus kraštui Dmitrijus Rogozinas. Po susitikimo su Prezidentu R. Paksu D. Rogozinas pareiškė, jog tranzito per Lietuvos teritoriją į Karaliaučių ir iš jo problema viena reikšmingai užbaigta. Tačiau D. Rogozinas pažymėjo, jog gali pasitaikyti “kokių nors nesklaidumų”. Kokie nesklaidumai – Kremliaus emisaras nepaaiškino.

Kaip žinoma, pernai, lapkričio mėnesį, Europos Sąjunga ir Rusija susitarė, kad nuo liepos 1-osios tranzitu per Lietuvą į ir iš Karaliaučiaus krašto vyksiantys Rusijos piliečiai privalės turėti vadinamuosius supaprastintus kelionės dokumentus, kurie iš esmės mažai kuo skiriasi nuo geležinkelio bilietai. Dabartiniai “pragmatiškieji” Lietuvos vadovai net nebاند prieštarauti tiems “supaprastintiems” dokumentams ir įvesti normalias vizas Rusijos piliečiams, kaip padarė Latvija, Estija ir Lenkija.

Premjeras pinigų ieškos

Po susitikimo su Prezidentu R. Paksu premjeras A. Brazauskas pareiškė, kad Vyriausybė ieško papildomų lėšų žemės ūkiui remti, bet pabrėžė, jog biudžete papildomų pinigų nėra. Prezidentas pritaria Seimo daugumos priimtai rezoliucijai, raginančiai skirti papildomus 140 milijonų litų žemės ūkiui. A. Brazauskas atkreipė dėmesį, jog papildomų milijonų surasti bus labai nelengva, nes gana sudėtinga ir kitų sričių finansinė padėtis. Tuo tarpu žemdirbių vadovais pasiskelbę veikėjai apsilankę pas Prezidentą kategoriškai reikalavo, kad jiems kuo greičiau būtų suteikta Seimo pažadėta 140 mln. litų parama. Priešingu atveju pagrasinta vėl pradėti protesto akcijas, netgi blokuoti kelių magistralės ir muitines.

Savo ruožtu Prezidentas teigia, jog daugeliui Lietuvos pieno ūkių iškilo bankroto grėsmė ir žemdirbių pajamos per metus sumažėjo 18 procentų. O politikos apžvalgininkai ir ekonomistai tokius žemdirbių “elito” ultimatumus vadina šantažu ir teigia, jog kiauro maišo niekada nepripildysi.

Kas nuvertino JAV dolerį?

Pasak įtakingo ir labai gerai informuoto Londono žurnalo “The Economist”, Lietuvos litas tebėra nepakankamai įvertintas JAV dolerio atžvilgiu. Anot britų žurnalo, litas JAV dolerio atžvilgiu nuvertintas beveik ketvirtadaliu, arba 24 procentais. Oficialus Lietuvos banko nustatytas lito ir dolerio santykis balandžio 22 d. buvo 3,15 lito už dolerį. Tuo tarpu euras JAV dolerio atžvilgiu šiuo metu, pagal vadinamąjį “Big Mac” indeksą, yra pervertintas mažiausiai 10 procentų, Didžiosios Britanijos svaras sterlingų – 16 proc., Danijos krona – 51 proc., o Šveicarijos frankas – net 69 procentais.

Pakeitė toks tokį

Premjeras A. Brazauskas vietoj sukėlusio didžiulį skandalą savo artimiausio bendražygio J. Bernatoniui pasiūlė į vidaus reikalų ministro postą dar vieną nemažiau nusipelnusį “šlovingajai” partijai veikėją Virgilijų Bulovą. Mat, pasak premjero, V. Bulovas yra patyręs politikas, jau buvęs vidaus reikalų ministru LDDP Vyriausybėje, vėliau tapęs ambasadoriumi Kazachstane. Kone visi politikos apžvalgininkai neabejoja, kad V. Grigaravičius po ministrų kaitos negalės laisviau atsikvėpti, o jo dienos jau suskaičiuotos. Tai pabrėžė susitikęs su Prezidentu R. Paksu ir premjeras A. Brazauskas. Jo žodžiais, dėl betvarkės vidaus reikalų sistemoje atsakingas V. Grigaravičius. Toks pareiškimas tolygus nuosprendžiui. Nes absoliučiai viskas, ką nusprendžia premjeras, vykdoma besąlygiškai ir greitai. Pagal partijos vadui įprastus “stachanovietiškus” metodus. Visuose svarbiausiuose postuose, ypač vidaus reikalų sistemoje, privalo sėdėti patikrinti ir aklaai paklusnūs vadui žmonės. Na, o naujojo vidaus reikalų ministro pasirinkimas rodo, kad premjeras dar kartą akivaizdžiai nušluostė nosį jaunesniajam valdančiosios koalicijos partneriui – Seimo pirmininkui ir jo vadovaujamiems socialliberalams, parodydamas, kad jų nuomonė premjerui nėra motais. Tiesa, A. Brazauskas sakė, jog V. Bulovo kandidatūrą jis “derino” kalbėdamasis telefonu su šiuo metu užsienyje esančiu Seimo pirmininku A. Paulausku.

Jonas BALNIKAS

Partijų europėjimo metas

Perskaičius įdomų ir aktualų prof. habil. dr. Arimanto Dumčiaus straipsnį "Kokių partijų reikės Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą?" kilo keletas minčių.

Vargu ar kam Lietuvoje neaišku, kad nūdienos socialdemokratų partijos stuburas yra ta pati buvusi sovietinė Komunistų partijos ir ūkio nomenklatura, aktyviai besipratinanti vartoti Vakarų socialdemokratijos sąvokas ir suteikti joms konkretų, bet toli gražu ne kokį nors naują idėjinį turinį. Komunistų partija niekada nebuvo partija Vakarų politinės kultūros atžvilgiu. Persivadinių serija negalėjo pakeisti esmės ir jos nepakeitė, nes galvos liko tos pačios, mąstysena – ta pati ir net veikimo metodai išliko seni. Įprotis – tai antras prigimimas. Porą savaičių žiniasklaida visuomenę linksmo anekdotiška ir drauge liūdna vidaus reikalų ministro ir premjero teisinio nihilizmo ekvilibristika. Teisėtvarkos šulai ir teisingumo vykdytojai svaidė žiniasklaidoje (kodėl ne teisme?) sunkius kaltinimus ir nuosprendžius jų iš anksto nežinia už ką pasmerktam valstybės pareigūnui, visiškai nepaisydami nekaltumo prezumpcijos, net nemėgindami laukti tyrimo komisijos išvadų, šiuurkščiai pažeidinėdami žmogaus teises, ignoruodami Konstitucijos 25 straipsnį, kuris dezinformaciją ir šmeižimą kvalifikuoja kaip nusikalstamus veiksmus. Griebtasi net savivaldžiavimo ministras priskyre sau valstybės vadovo teisę nušalinti prezidento paskirtą pareigūną. Ir jau visai linksma darėsi, kai klestelėjus į balą ir atausus "partiniam" įkarščiu buvo mėginama kriminalinį nusikaltimą (šmeižtas?!) užbaigti "katalikišku" susitaikymu. Kuo galima paaiškinti tokį impulsyvų teisinio nihilizmo proveržį nūdienos socialdemokrati- joje?

Peršasi išvada, kad apsišaukėliai kaltintojai neišturėjo nepasinaudoję jiems įprastu sovietmečio "teisės" standartu. Mename laikus, kada, obkomo ar CK sekretoriui mostelėjus pirštu kuriam nors valdininkui: "Nešdinkis iš tarnybos!", nekildavo jokių abejonių nei užkliuvėliui, nei teismui, nei milicijai, nei įmonės ar įstaigos vadovui – visi žinojo, ko imtis, ir visiems buvo aišku, kuo visa tai baigsis. Matyt, kaltintojams buvo nepakeliamai sun-

ku suvokti, kad, "partijai" pasakius: "Lauk!", atsiranda užsispyrėlis, kuris, užuot tyliai pasišalinęs, drįsta ožiuotis, dar prieštarauja, dar ginasi... ir apsigina. Beveik 15 metų suvėluotą "kaltintojų" įniršį galima suprasti – sovietmečio patirtis savaime iš po kepurės neišdulka, o kaip nors pateisinti net partiečiams liežuviai nesivertė.

Šiuo atveju, pasak A.Dumčiaus, apie "partijos nebrandumą" neverta kalbėti. Tai netolimos praeities reliktas, kurio atsikratyti, kaip ir kupros, neįmanoma, tikriausiai ir nelabai stengiamasi. Atrodo, kad kai kurios partijos su tokiu bagažu įžengs ir į Europos Sąjungą. Tačiau ten tokie ar panašūs į šį spektakliai jau nebebus už dyką. Teks mokėti ir eurais, ir politiniu bei moraliniu kapitalu.

Politinių partijų kūrimasis posovietinėje Lietuvoje yra visiškai kitoks negu Vakaruose. Komunistų partija peržengė juridinę Kovo 11-osios ribą kaip monolitas ir jokių kūrimosi sunkumų keičiant iškabas ar dirbtinai atsidalijant nepatyrė. Išliko griežta, saistanti "partinė" drausmė, ryšiai, aparatas, valdymo metodai, solidarumas interesų pagrindu ir net lyderiai – naujų neatsirado iki šiol. Seimui pritrūkus politinės valios laiku priimti desovietizacijos įstatymą, neišvengiamas, tačiau laikinas politinis pralaimėjimas Sąjūdžiui buvo kompensuotas išlaikant savo rankose valstybės turtą (prichvatizacija), finansus, žiniasklaidą. Tokia buvo socialinės rimties kaina. Politinė valdžia buvo susigrąžinta vėliau.

Straipsnio autorius rašo apie "dešiniųjų partijų politinį nebrandumą." Iš tiesų partijų brendimui reikia laiko. Nekomunistinės kilmės partijos atsikurti jau negalėjo. Per pusę amžiaus trukusią okupaciją buvo sunaikintas Pirmosios Respublikos metais susiformavusių partijų elitai. Politinės partijos kūrėsi iš naujo. Jų brendimas tebevyksta. Šio brendimo, kaip proceso, niekaip negalima lyginti su Komunistų partijos persivadimais. Be to, nebrandumo sąvoka pirmiausia taikytina daugumai proginių, mažųjų partijėlių lyderių. Kita vertus, tokio tikro ir tariamo "nebrandumo" palaikymu labai suinteresuotos kai kurios "savos" ir imperinės struktūros.

Prof. A.Dumčius rašo apie

išryškėjusį "visuotinės gėrovės valstybės kūrimo modelį". Ši mintis jau įgavo pakankamai konkretų pavidalą, išreikštą trijuose pernai metais atsiradusiuose išskirtinės svarbos dokumentuose:

- "Nacionalinio saugumo strategija", Seimo patvirtinta gegužės 28 d.;

- "Valstybės ilgalaikės raidos strategija", Seimo nutarimu patvirtinta lapkričio 12 d.;

- "Nacionalinis susitarimas siekiant ekonominės ir socialinės pažangos", pasirašytas gruodžio 2 d. absoliučios daugumos Seimo partijų ir daugelio nevalstybinių organizacijų atstovų.

Būtent šie dokumentai liudija telkiamas pastangas siekti bendrų valstybės ir savivaldos tikslų penkiomis proveržio kryptimis. Pirmoji proveržio kryptis – sukurti konkurencingą žinių ekonomiką. Antrasis prioritetas – priderinti švietimo ir mokslo sistemą prie žinių visuomenės poreikių bei Europos mokslo pasiekimų. Trečias – įveikti skurdą ir socialinę atskirtį. Ši ypač aktuali Lietuvai problema gali būti sėkmingai sprendžiama panaudojant Europos Sąjungos fondus ir kitokią paramą. Ketvirtoji proveržio kryptis – sukurti konkurencingą žemės ūkį ir aktyvų verslą kaime. Penktasis prioritetas – pertvarkyti valstybės valdymą. Numatoma reorganizuoti ir savivaldą, didinant teises ir atsakomybę ugdant piliečių bendruomenę.

Tai ypač parankus savivaldai veiklos planavimas trimis horizontais: įprastinis metinis planas, kadencijos trukmei – ketverių metų planas ir 15 metų planas, kurio pagrindinis tikslas – pasiekti, kad Lietuvos bendrojo produkto (BVP) rodiklis susilygintų su ES BVP lygmeniu.

Susiklosčiusi geopolitinė padėtis akivaizdžiai rodo, kad rūpinantis dešiniųjų jėgų konsolidacija būtų kur kas naudingiau lygia greta su partijų jungimosi vyksmu akcentuoti minėtas 5 proveržio kryptis. Tai būtų natūralus ir tikras visų be išimties politinių jėgų, o ypač bręstančių partijų, politinės valios patikrinimas konkrečia veikla. Partinė priklausomybė tokiu atveju liktų antrame plane. Opozicija savivaldybėse tokiu atveju turėtų puikią galimybę veiksmingai daryti įtaką pozicijai. Būtų klaida jos neišnaudoti.

Edmundas SIMANAITIS

Brangiosios mamos!

Tegul mūsų širdžių šiluma ir meilė lyg pirmoji pražydusi pavasario gėlė būna padėka Jums už rūpestį ir vargą vedant mus gyvenimo keliu. Leiskite, mielosios, prisiglausti prie Jūsų mylinčių širdžių, prašyti Jums Dievo palaimos, kantrybės auginant žmogų.

Siunčiame Jums gražiausius žodžius ir nuoširdžiausius linkėjimus Motinos dienos proga.

LPKTS Šiaulių skyriaus taryba

"Sibiro Alma Mater" dalyvių dėmesiui

Kviečiu visus "Sibiro Alma Mater" esamus ir būsimus dalyvius, visus buvusių Lietuvos tremtinių vaikus, siekusių mokslo Sibiro sąlygomis, visus nepabūgusius sunkumų ir svajojusius būti nors kiek naudingiems savam kraštui į mūsų tradicinį susitikimą, kuris įvyks gegužės 31 d. Šiaulių universiteto Centrinė rūmų (buvę inžinierių namai) Baltojoje salėje. Pradžia 11 val.

Aptarsime leidinio "Sibiro Alma Mater" terminus, apimtį, kainą, finansų ir kitus organizacinius klausimus.

Dėkoju už straipsnius. Laiškus atsiuntė jau 98 autoriai. Tačiau ne visi atsiuntėte savo, t.y. autoriaus, nuotraukas. Kai kurie straipsniai yra labai didelės apimties, pasitarsime, kaip taisyti.

Jei neturėsite galimybių atvykti, būtinai praneškite raštu. Dar ne vėlu rašyti, papildyti ar pataisyti ir atsiųsti arba atsivežti straipsnius į susitikimą.

Planuokime apie du-tris puslapius spausdinto teksto ir du puslapius fotonuotraukų su užrašais. Tekstas turi būti apie mokslo problemas (nereikia kartotis apie tremties žiaurumus – apie tai jau daug rašyta), aiškus, fotonuotraukų kopijos turi būti kokybiškos, autoriaus nuotrauka būtina. Paprastos, ant rašomojo popieriaus, nuotraukų kopijos netinka spausdinti.

Delsimas trukdo apskaičiuoti išlaidas ir terminus. Laukiu Jūsų laiškų. Romualdas BALTUTIS, Rasos g. 22-49, Šiauliai. Tel. (8-612) 62837

Pasaulyje

Irako ateitis neaiški

Jungtinių Valstijų iniciatyva Bagdade buvo sušaukta demokratinio Irako atkūrimui skirta konferencija. Į ją buvo pakviesta 250 įvairioms Irako visuomenės, religinėms ir etninėms grupuotėms atstovaujantys veikėjai. Irako atstatymo administratorius JAV atsargos generolas Dž.Garneris sakė, jog artimiausiu metu prasidės naujosios Irako vyriausybės formavimas. Dž.Garneris pripažino, jog tai bus nelengvas uždavinys. Pasaulio banko vadovai teigia, jog Irako atstatymui kasmet reikės investuoti po 2-3 milijardus dolerių.

Tuo tarpu netyla įvairūs gandai apie buvusio Irako diktatoriaus Sadamo Huseino likimą. Vienas iš Irako opozicijos buvusiam režimui lyderių Ahmadas Čalabis pareiškė, kad Huseinas tebėra gyvas ir slapstosi Irake. Anot A.Čalabio, amerikiečių ir britų saugumo pajėgos žino, kur yra Sadamas Huseinas bei jo sūnūs Udajus ir Kusajus, ir greitai jie bus sulaikyti.

Daugelį apžvalgininkų nustebino Anglijos laikraščio "The Sun" pranešimas, kad buvęs Irako vicepremjeras,

antruoju žmogumi po diktatoriaus Huseino laikomas Tarikas Azizas šiomis dienomis pasidavė amerikiečiams ir gaus prieglobstį Didžiojoje Britanijoje, net bus apgyvendintas vienuose Britanijos sosto įpėdinio princų Čarlzo rūmuose. Britų laikraštis teigia, jog tokiu būdu T.Azizui bus atsilyginta už jo pateiktą labai svarbią informaciją apie Irako masinio naikinimo ginklus, taip pat buvusio režimo vadeivų slapstymosi vietas. Minėtas anglų laikraštis teigia turįs slaptus Anglijos vyriausybės dokumentus, kuriuose sakoma, jog T.Azizui įvykdžius savo pažadus – nurodyti slaptus masinio naikinimo ginklų arsenalus bei išduoti nuverstojų režimo vadeivas, jis gaus naują pavardę, dokumentus, jam bus padaryta plastinė veido operacija ir bus saugomas ištisą parą. Anglijos žmogaus teisių gynimo organizacijų atstovai jau išreiškė pasipiktinimą tuo, kad T.Azizui, pavadintam "šiaubingu žmogumi", padariusiam daugybę nusikaltimų, būtų leista atsistoti ant "šventos britų žemės".

Jonas BALNIKAS

Sveikata

Padėk sau pats

Depresija

Ką žinome apie šį negalavimą? Jei jūsų nuotaika niūri, jei blogai miegate, sapnuojate košmarus, rytais jaučiatės pavargę, neturite nuotikos daryti įprastus dalykus, jaučiate nerimą ir net mintis apie savizudybę neatrodo labai siaubinga, tai - depresija. Šis susirgimas susijęs su biocheminių procesų sutrikimais smegenyse. Tarkime, sutrikus serotonito apykaitai, atsiranda nerimas, dingsta pasitenkinimo savimi jausmas, nuolat keičiasi nuotaika. Depresija "slepiasi" ir už kitų negalavimų - migrenos, sąnarių bei raumenų skausmo, žarnyno sutrikimų, sunkumo širdies plote. Šis negalavimas įveikiamas. Pirmiausia reikėtų pasiruošti vonią su pušų ekstraktu, padės ir validolio tabletės. Tačiau - tik laikinai. Jei rimtai sergate, kreipkitės į psichiatrą ar psichoterapeutą. Kai kas mėgina gydytis alkoholiu. Šis "antidepressantas" tikrai nepadės, jis gali dar labiau sustiprinti procesą. Geriau prisiminkite sportą - fiziniai pratimai padės ir depresijos gydymui, ir profilaktikai. Padeda šviesos terapija. Įsigykite audioplokštelę, kurioje įrašyti anekdotai, linksmos dainelės. Padėkite patys sau. Šiuo atveju visos priemonės tiks, jei jomis pasinaudoję pajusite atsipalaidavimą ir gerą nuotaiką.

Daugiau žuvies patiekalų

Šis patarimas skiriamas jaunos mamoms. Daug vaisių ir žuvies valgantys vaikai rečiau susergera astma ir chronišku kosuliu. Jei vaikas mažiau nei kartą per mėnesį valgo žuvies, jį dažniau kamuoja dusinantys kosulys. Mokslininkų manymu, teigiamą efektą plaučių veiklai daro žuvų riebaluose esančios cheminės medžiagos. Tuo tarpu vaisiuose ir daržovėse gausu vitaminų bei mineralų, kurie būtini besivystančiam organizmui.

Lietuvis ir lašiniai - sinonimas

Lašiniai jau atsidūrė "juodajame" sąraše tarp produktų, kurie kraujyje didina cholesterolo kiekį. Tačiau be riebalų žmogaus organizmas apsieiti negali, tik svarbu žinoti, kokiems riebalams reikia teikti pirmenybę, o kokių atsakyti. Pirmiausia reikia žinoti, kiek produkte yra nesočiųjų riebiųjų rūgščių. Lašiniuose yra arachidono

rūgšties, kuri priklauso nesočioms riebalams ir yra viena iš nepakeičiamų nesočiųjų riebiųjų rūgščių. Jei jų mūsų organizme trūksta, skatinami cholesterolio apykaitos sutrikimai, gali atsirasti aterosklerozė. Lašiniai pranašesni už sviestą ir jautienos lajų, jų biologinis aktyvumas penkis kartus didesnis.

Palyginimui tik vienas pastebėjimas: jei šeimininkė kelias dienas šaldytuve laiko sviestą, tai jo paviršius pasidengia sveikatai kenksmingomis geltonomis apnašomis - vyksta rūgimo procesas. Lašiniai rūgsta kur kas lėčiau. Rūgstant riebiosioms rūgštims - lipidams organizme susidaro toksinai, kurie kenkia ląstelių membranai. Tai ir yra tiesiausias kelias į aterosklerozę bei onkologines ligas.

Lašinius patartina valgyti su česnakais ir krienais. Šis derinys yra puikus antikancerogenų balansas ir nemaža tikimybė apsisaugoti nuo susirgimų vėžiu. Idealus receptas: riekelė juodos ruginės duonos užtepta krienais, ant viršaus - gabalėlis česnaku įtrintų lašinių. Česnakas - stipriausias antikancerogenas, duona - ląstelių ir vitaminų šaltinis, krienai gerai išvalo ir plečia kraujagysles.

Gerai lašiniai turi būti baltesni už sniegą. Gelsva spalva rodo, kad jie buvo ilgai ir neteisingai laikomi. Ir rausva spalva nevertėtų džiaugtis. Tai sako, kad buvo nusižengta skerdimo technikai. Atkreipkite dėmesį ir į odėlę - jei persismelkiančios kraujagyslės raudonos, tokių lašinių nepirkite.

Atsakome į klausimą

Gavome LPKTS nario šiauliečio Kazimiero Miškūno laišką, kuriame jis teiraujasi, ar buvusiems tremtiniams, politiniams kaliniams, rezistencijos dalyviams, kurie yra dispanserizuoti, gydymui skirti vaistai kompensuojami 100 proc. jų bazinės kainos, ar tik 80 proc.?

Į klausimą atsako LPKTS valdybos pirmininko pav. Jūratė Marcinkevičienė.

Buvusiems tremtiniams, politiniams kaliniams bei rezistencijos dalyviams jokių išimčių kompensuojant ambulatoriniam gydymui skirtus vaistus nėra. Jiems vaistai yra kompensuojami kaip ir kiekvienam sergančiam, kuris tokia lengvata naudojasi.

Parengė
Asta ŠAUKĖNAITĖ

(atkelta iš 1 psl.)

Konstancija Stravinskienė, Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. partizanų vado Juozo Stravinsko-Žiedo žmona, tardymo rūsiuose ir stalininiuose kalėjimuose bei tremtyje perėjusi visus devynis pragaro ratus, pakalbinta sakė, jog visas neaktis ir negandas išverti stiprybės jai teikė dukrelė. Nemigos valandomis, praradusi sąmonę tarsi juto esant šalia dukrelę Laimutę. Ir tada pati sau sakydavo: privailau viską iškęsti, privailau dėl jos gyventi.

Užaugusi gausioje šeimoje (13 vaikų) Konstancija puoselėjo gražios ateities viltis. Nė nepastebėjo, kai į širdį pasibeldė pirmoji meilė - kaimynas Juozas Stravinskas. Jis mokėsi Kauno karininkų mokykloje, tačiau miesto panelės jo, matyt, neviliojo, nes šalia lyg liepa stiebėsi į dangų gražuolė Konstancija.

- Kartą pakvietė mane Juozukas atvykti į Kauną, - prisimena p. Konstancija. - Ne dažnai dideliame mieste tekdavo būti (gimusi Šilavoto valsč., Pažarsčio k. - aut.), tad mielai pasinaudojau kvietimu. Prisimenu, atvykau su savo broliu kunigu į prašmatnų "Trijų milžinų" restoraną, esantį Karininkų ramovėje. Mus pasitiko Juozas ir pakvietė prie stalelio, kur jau sėdėjo du karininkai. Sėdėjome, šnekučiavomės, kažką gurdėjomės. Tik daug vėliau vyras man pasakė, jog tai buvo "žvalgytuvės". Prieškario Lietuvoje karininkas negalėjo vesti merginos neparodęs jos vyresniems. Šie arba duodavo "sutikimą", arba ne.

1942-ųjų žiemą jaunieji atšoko vestuves ir apsigyveno Kaune. Gimus dukrelei Laimutei persikėlė į Prienus. Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui visuomeninė-politinė padėtis Lietuvoje kaito.

Motinos širdis

Su būsimu vyru Juozu Stravinsku "žvalgytuvų" dieną

Kas domėjosi politika, suvokė, jog artinasi siaubinga kraujo vilnis: vyrai ėjo į miškus, pasiturintys ūkininkai nuspėjo - būsią išbuožinti ir suvaryti į kolchozus. Juozas Stravinskas pasirinko kovos kelią. Netrukus tapo partizanų vadu, kuriam priesaiką davė ir jaunas partizanas, dabar LPKTS valdybos pirmininkas Antanas Lukša. 1946 m. birželio 7 d. Juozas Stravinskas-Žiedas žuvo. Žmona jau buvo uždaryta į tardymo izoliatorių, maža dukrele rūpinosi artimieji.

- Kartą, tegu man atleidžia Viešpats, tardytojo kabinete taip nusižeminiau, kad tai prisiminus ir šiandien per nugarą ima bėgioti skruzdėlės, - prisimena p. Konstancija. - Šantažuodamas ir gąsdindamas KGB karininkas man sako: "Arba tu prisipažįsti, arba nuo šiol niekada nematysi savo dukros. Atiduosim ją į vaikų namus, o į kuriuos - niekada nesužinosi". Tada atsiklaupiau prieš jį ant kelių ir maldavau to nedaryti. Toks mano nusižeminimas, matyt, jį paveikė, nes Laimutę paliko pas mano seserį.

Apie savo vyro Juozo

Stravinsko-Žiedo žūtį Konstancija sužinojo iš tardytojų. Iš pradžių netikėjo, manė, kad šantažuoja, tačiau kai mamos siuntinėlyje visus ryšuliukus rado perrištus juodais kaspinėliais, suprato, kad jau našlė.

Konstancija Stravinskienė papasakojo dar vieną epizodą, kai kartą po tardymo atsidūrusi vienutėje nusprendė pati baigti tokio gyvenimo kančias. "Kam leisti budeliams tyčiotis, kas iš to, kad gyvenu, nes mylimo žmogaus jau nebėra..." - mąstė Konstancija. Staiga pamatė Laimutę - baltais puriais plaukeliais, išraiškingomis akimis. Krūptelėjo ir atsitokėjo. Dėl jos dabar turinti gyventi - suprato tai visiems laikams.

Tolimoji Sverdlovsko sritis, Irdelio rajonas, stotis "Sama", sunkiausi miškų paruošimo darbai, atšiaurus klimatas, vėliau - Intos lageriai pakeitė jaunos moters gyvenimą. Kai įkalinimo laikas baigėsi, tačiau dar buvo atseiktas tremties laikas, motinai giminės iš Lietuvos atvežė Laimutę. Didesnės laimės p. Konstancijai nereikėjo. Abi kartu, nuo šiol - tik kartu!

Sibire Konstancija ištekėjo už lietuvio Jono Gėrybės. Į Lietuvą grįžo 1968 metais. Prasidėjo naujas jos gyvenimo etapas.

Buvusi politinė kalinė Konstancija Stravinskienė-Gėrybienė - aktyvi mūsų visuomenės narė. Ji linksma ir nuoširdi draugų būry, sumanių patarimų ir įdomių prisiminimų bei gyvenimo patirties perliukų kiekvienam gali pažerti sklidiną riekutes. Nes nueitas nelengvas kelias, sutikta daug įdomių žmonių ir su kiekvienu jų bendraudama ką nors perimdavo. Tuos išminties krislus, tą gerumo riekę ji dosniai dalija ir savo vaikiečiams - Raimundui bei Inai.

Ar būtų Lietuva nepriklausoma be mūsų...

Mūsų tėvas Antanas Rubikas (1898-1981) 1944 m. buvo Vilniaus valstybinio universiteto docentas. Sugrįžus sovietų armijai "išvaduoti" įsitraukė į rezistencinį judėjimą, buvo vienas Lietuvos partizanų sąjungos (toliau LPS) vadovaujančių darbuotojų. 1945 m. birželio 27 d. Vilniuje NKGB areštuotas, provokatoriui išdavus organizaciją. Vėliau nuteistas pagal RSFSR BK str. 58-1a, 58-11 dešimčiai metų lagerio ir penkeriems - be teisių. Kalėjo Čiukotkoje. Reabilituotas.

1948 m. gegužės 22 d. mūsų šeimą, kaip nuteistojo už rezistencinę veiklą, - žmo-

na E. Rubikienę ir penkis mažamečius vaikus - ištrėmė iš Vilniaus į Krasnojarsko kr., Mansko r., Orešnoje gyv., dirbti miško pramonės darbų. Grįžome 1958 m.

Lietuvoje atkūrus nepriklausomybę, kreipėmės į teismą ir mums grąžino namą, kuris buvo nacionalizuotas. To namo gyventojai pradėjo rašyti skundus į įvairias instancijas ir dabartinis Seimo pirmininkas A. Paulauskas, tada buvęs generalinis prokuroras, panaikino teismo sprendimą. Vėliau visokiomis gudrybėmis ir keičiamais įstatymais namas iš mūsų per teismus buvo atimtas. Taip

nepriklausomoje Lietuvoje rezistentų šeimos namą "nacionalizavo" antrą kartą.

Vėliau kreipiausi į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą dėl mūsų tėvo Antano Rubiko pripažinimo po mirties kariu savanoriu. Po ilgų vilkinimų ir įvairiausių pažymų reikalavimų kariu savanorio statuso nepripažino, nes neįrodė, kad tėvas šaudė iš šautuvo ar mėtė granatas į okupantus, nors LPS buvo karinė organizacija. (Byloje, arch. Nr. 8917/3, įrodyta.) Įdomi logika. Vadinasi - kariuomenėje generolas nėra karys...

Antanas RUBIKAS

Europietiškausias Rokiškio žmogus

Rokiškėnai nutarė išrinkti europietiškausią savo miesto žmogų. Juo tapo Viešosios bibliotekos vedėja Alicija Matiukienė. Už šią kandidatūrą iš 143 balsavusiųjų pasisakė net 43. Konkurse dalyvavo įvairių profesijų atstovai, net miesto meras.

Bibliotekos vedėja nusipelnė šio vardo, nes yra labai iniciatyvi, domisi galimybėmis bendradarbiauti bei dalyvauti Europos Sąjungos projektuose, aktyvi kuriant rajono informacinės visuomenės struktūras. A.Matiukienėi įteiktas diplomai ir specialus apdovanojimas – vardinis meno kūrinys – kompozicija „Obelis“. Antrąją vietą laimėjo miesto meras Egidijus

Vilimas, trečiąją – verslininkas Saulius Gintautas.

Renginį organizavo Europos informacijos centras „Už

Europa“, rajono laikraštis „Gimtasis Rokiškis“ bei rajono savivaldybė.

Feliksas MAŽEIKIS

A.Matiukienė, rajono meras E.Vilimas (kairėje) ir S.Gintautas

Dainom apipynė Lietuvą

Šilutės buvusių politinių kalinių ir tremtinių choras „Pamario aidas“ švenčia savo veiklos dešimtmetį

Kai 1991 m. Kaune įvyko pirmoji Respublikinė politinių kalinių ir tremtinių dainų šventė, Šilutėje tokio choro dar nebuvo. Buvusių politinių kalinių D.Kalinauskienės ir V.Abromaitienės iniciatyva imtasi tokį chorą steigti. Tam pritarė ir buvęs LPKTS Šilutės skyriaus pirmininkas V.Vaicekaskas. Chorui vadovauti mielai sutiko buvęs politinis kalinys V.Jovaiša ir sėkmingai tai daro jau dešimt metų. Chore – 40 dainininkų. Pirmą kartą choristai pasirodė 1993 m. gegužės 22 d. Šilutės kultūros namų salėje. Tų pačių metų birželio 13-ąją kolektyvas dalyvavo antroje Respublikinėje politinių kalinių ir tremtinių dainų

šventėje „Leiskit į Tėvynę“, Vilniuje.

Jau dalyvauta Panevėžyje, Klaipėdoje, Šiauliuose, Utenoje vykusiose dainų šventėse, kasmet pasirodome Ariogalos Laisvės kovų dalyvių sąskrydžiuose „Laisvės ugnis - ateities kartoms“. „Pamario aidas“ – nuolatinis respublikinių ir Pasaulio lietuvių dainų švenčių, vykstančių Vilniuje, dalyvis. Šių metų perklausoje iš vertinimo komisijos choristai sulaukė daug šiltų žodžių ir buvo pakviesti vėl dalyvauti šventėje.

Be šių respublikinių renginių, „Pamario aidas“ dainuoja rajono ir miesto renginiuose, dalyvauja konkursuose, dažnai lankosi Jurbar-

ke, su kurio chorą „Versmė“ sieja glaudi kūrybinė draugystė.

Per savo veiklos dešimtmetį choras surengė 120 koncertų. Dainuota Klaipėdoje, Šilalėje, Pagėgiuose, daugelyje rajono vietovių. Choras dažnai atlieka L.Abariaus „Mažasis mišias“ Šilutės katalikų bažnyčioje, jas giedoja Jurbarko, Vainuto, Žemaičių Kalvarijos bažnyčiose.

Nors dauguma šio kolektyvo žmonių sulaukė garbaus amžiaus, dainininkai kupini energijos, entuziazmo ir visada puikios nuotaikos. Choras unikalus tuo, kad repertuare turi dešimt savo kūrybos dainų.

Eduardas ŠMITAS

Vydūno minėjimas

sofijos ir meno instituto direktorius, h. m. dr. Vaclovas Bagdonavičius Vydūną apibūdino kaip ypatingą mūsų kultūros reiškinių, kurio esmė – tautos žmoniškumo ugdymas. „Jei žmogus dvasia laisvas – laisva ir jo tauta, o visa tai kartu – visos žmonijos laisvės ir dvasios pilnaties tikroji prielaida. Laisva tauta savo kūrybos sklaida prisideda prie visos žmonijos kultūros augimo ir pasaulio darnos, o pasaulio darba – žmonijos vieningumo, jos taikaus būvio pagrindas“, – aiškino Vydūno mintis dr. V.Bagdonavičius.

Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pirm. Vytautas Šilas kalbėjo apie ano meto Tilžę. Lektorius kruopščiai išžingsniavo mūsų filosofo mylimą miestą sustodamas ten, kur šviesaus mąstytojo

gyventa, kurta, muzikuota, rymota ir svajota apie tautos ir pasaulio darną.

Jausmingai savo susitikimą su Vydūnu prisiminė mokytojas Liudas Skridaila. Šių pasakojimų klausėsi miestelėnai, gimnazistai, skautai, mokytojai. Dainavo ir grojo „Bočių“ ansamblis, vadovaujamas Onos Krikščionaitienės. Aš padainavau Vydūno dainų.

„Mums rodasi, kad mūsų tauta laisva. Ir nuolat girdime sakant – ji nepriklausoma. Bet skaidriosios akys mato, kad mūsų tauta nėra nepriklausoma ir laisva gyvenimo paviršiaus dalykuose. Ir jos mato, kad ir tai laisvei grasia pavojus, kadangi kitos, esmingesnės laisvės nėra...“

(Vydūnas)

Irena BRAŽENAITE

Toks ilgas kelias...

Gražią tradiciją turi Jonavos Jeronimo Ralio vidurinė mokykla. Jau daug metų iškilmingų švenčių proga pakviečiami ne tik čia dirbę pedagogai, bet ir šią mokyklą baigę žmonės. Renginiuose, šventėse beveik visada dalyvauja pedagogė Birutė Pakaušytė-Antanavičienė. Kai mokytoja pamato daug švintiniais veidais susirinkusių jaunų žmonių, tada prisimena sunkią ir varganą savo vaikystę. Ji prabėgo tolimajame Sibire.

Antrajam pasauliniam karui baigiantis, 1944-ųjų vasarą, iš Papilio buvo išvyti vokiečiai, o netrukus čia pradėjo šeiminkauti sovietai. Birutės tėvą, kaip sovietinės valdžios priešą, nuteisė dešimčiai metų ir ištremė į Kemerovo sritį. Iki gyvenimo pabaigos jis niekaip negalėjo suprasti, kuo tai valdžiai nusi-kalto. Gal tik tuo, kad nenorėjo skurdžiai gyventi, dirbo kaip jautis ir rūpinosi šeima.

Po ketverių metų Birutė su mama iš gimtosios sodybos buvo išvežtos arkliai. Iš Papilio, kur laukė dar kelios suimtųjų šeimos, sunkvežimiais buvo nuvežtos į Panevėžį. O iš čia – gyvuliniais vagonais į nežinią. Ilga kelionė į Sibiro platybes baigėsi Irkutsko srityje, Čeremchovo geležinkelio stotyje. Darbingi žmonės buvo nusiųsti į miškų pra-

monės ūkius. Birutės mama dirbo nuo aušros iki sutemų, nes namuose jos laukė alkana ir sušalusi dukra. Reikėjo įtikti valdžios pareigūnams, kad nemažintų maisto davinio. Nepakeliamas šaltis, sunkus alinantis darbas pakirto jos sveikatą. Tačiau vieną dieną, praėjus dešimčiai metų, kai buvo ištremtas, Tainikų kaimelyje surado žmoną ir dukrą tėvas Pakaušis. Rankose jis turėjo reabilitacijos pažymą. Birutė tada jau lankė septynmetę mokyklą.

Baigusi vidurinę mokyklą Birutė įstojo į Irkutsko pedagoginį institutą. Nelengva, oi nelengva buvo tremtinių vaikams mokytis svetimose šalyje. Atsirasdavo kliūčių, įvairiausių trukdžių, tačiau mergina į tai nekreipė dėmesio. Kai šeima grįžo į Lietuvą, Birutei įsidarbinti mokykloje buvo beveik neįmanoma, nes buvo „pažymėta“ specialiu žymeniu – tremtinė. Pagaliau pavyko! Darbą Birutė gavo Švenčionių rajone, Rieskutėnų aštuonmetėje mokykloje. Atvykusi gyventi į Jonavą Birutė Pakaušytė-Antanavičienė dirbo Jeronimo Ralio vidurinėje mokykloje. Tad ir šiandien į mokykloje vykstančius šventinius renginius visada ateina ir Birutė Pakaušytė-Antanavičienė.

Alfonsas ZUBRECKAS

Naujos knygos

Viduklė

Viduklė kryžiuočių rašytiniuose šaltiniuose jau paminėta 1352 metais. Žemaičiuose 1417 m. įtvirtinant krikščionybę tarp kitų dvylikos vietovių, kuriose Vytauto Didžiojo nurodyta pastatyti bažnyčias, minima ir Viduklė. Vėlesniais amžiais didelį gyvybės impulsą suteikė 19 a. pabaigoje nutiestas geležinkelis Tauragė-Radviliškis.

Ką tik knygynuose pasirodė monografija „Viduklė“. Tai gausiai iliustruota vidukliškio gyvenimo nuo pat akmens amžiaus knyga. Joje daugybė istorinių archyvų dokumentų, naujų mokslinių straipsnių, verstų tekstų, atsiminimų. Išleista vidukliškio Simono Stanevičiaus 200-ųjų gimimo metinių minėjimo valstybinės komisijos nutarimu.

Pagaliam įgyvendinta ilgamečio Viduklės klebono P.Tumino, klebonavusio 1946-1964 m. ir rašiusio miestelio istoriją, svajonė. Jo neišleista monografija ir buvo pirmas impulsas imtis šio darbo. Buvo pasitelkta 50 autorių, specialistų, surengtos kelios ekspedicijos ir panaudota daug archyvinės medžiagos. Knygos sudary-

tojas – Antanas Pocius.

Monografijoje tarsi devyniabriauniame nugludintame krikščionybės tarp kitų dvylikos vietovių, kuriose Vytauto Didžiojo nurodyta pastatyti bažnyčias, minima ir Viduklė. Vėlesniais amžiais didelį gyvybės impulsą suteikė 19 a. pabaigoje nutiestas geležinkelis Tauragė-Radviliškis. Ką tik knygynuose pasirodė monografija „Viduklė“. Tai gausiai iliustruota vidukliškio gyvenimo nuo pat akmens amžiaus knyga. Joje daugybė istorinių archyvų dokumentų, naujų mokslinių straipsnių, verstų tekstų, atsiminimų. Išleista vidukliškio Simono Stanevičiaus 200-ųjų gimimo metinių minėjimo valstybinės komisijos nutarimu.

Žymūs kraštiečiai, kilę iš Viduklės, taip pat neužmiršti: rašytojas S.Stanevičius, poetas P.Tarvainis, kunigas S.Slavočinskis, ketvirtajam ministrų kabinetui vadovavęs M.Šleževičius, rašytojas J.Aputis, alpinistas V.Vitkauskas, prof. J.Girdzijauskas, prof. A.Smilgevičius ir daugelis kitų.

Knygą lengva skaityti, ji tobulo stiliaus. Joje su gilia pagarba atsižvelgta į amžinas vertybes kūrėjus žmones. Kas perskaitys šią knygą, pasisemsi tėvų išminties bei žemaitiškos dvasios stiprybės.

Eugenijus IGNATAVIČIUS

“Nebeužtvenksi upės bėgimo”

Šiuos žodžius Vanda SAVIČIŪTĖ-MALINAUSKIENĖ išsiuvinėjo 1947 m. Kauno sunkiųjų darbų kalėjime iš šukų dantelio pasidaryta adatėle

Vanda Savičiūtė-Malinauskienė gimė 1927 m. Radviliškio aps., Grinkiškio valsč., Strazdynės k., ūkininko šeimoje. Mokėsi Grinkiškio mokykloje, Kėdainių gimnazijoje. Dalyvavo pasipriešinimo okupantams judė-

jime. 1947 m. – Kauno, Vilniaus sunkiųjų darbų kalėjimai. Vėliau – Sverdlovsko sr., Komija, Intos lageris. 1952 m. išleista iš lagerio amžinai tremčiai, be teisės grįžti į Lietuvą.

Intoje sukūrė šeimą: vyras – Stasys Malinauskas – Vorkutos lageriuose kalėjo nuo 1945 m. 1954 m. jiems gimė dukra Rima, 1963 m. – dukra Laima. 1968 m. šeima grįžo į Lietuvą, į Panevėžį. Vyras mirė 1991 03 21, palaidotas Panevėžio Šilaičių kapinėse.

Vanda Malinauskienė mirė 2002 05 05, palaidota Panevėžio Šilaičių kapinėse.

Gegužės 3 d. 9.45 val. Panevėžyje, Švč. Trejybės bažnyčioje, bus aukojamos šv. Mišios V. Malinauskienės mirties metinėms paminėti.

Kviečiame atvykti ir prisiminti.

Rima RIMŠIENĖ

Gegužės 3 d. įvyks LPKTS Kaišiadorių sk. ataskaitinis rinkiminis susirinkimas.

10 val. Kaišiadorių katedroje šv. Mišios. Po jų – susirinkimas savivaldybės salėje.

Kviečiame visus narius dalyvauti.

Tėvo Gintaro įžadai

Nuostabiai gražią antrąją šv. Velykų dieną Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) bažnyčioje pasimelsti ir paminėti Gintaro Vitkaus iškilmingų įžadų Jėzaus Draugijoje susirinko daug kunigų ir tikinčiųjų. Kunigas Gintaras sumaniai ir išmintingai vadovauja Kauno jėzuitų gimnazijai.

Šv. Mišias aukojo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius bei kiti kunigai. Pamokslą pasakė Lietuvos ir Latvijos Jėzuitų Draugijos provincijolas kunigas Antanas Saulaitis. Aukojant šv. Mišias giedojo Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) bažnyčios choras, mišrus choras “Leliumai”. Po šv. Mišių koncertavo berniukų choras “Varpelis”. Kūrinius atliko solistė Sigutė Trimakaitė, trimitininkas Dainius Kanys, fleitininkas Paulius Berūkštis ir kiti. Po turiningo koncerto salėje tėvą Gintarą sveikino įvairių organizacijų atstovai.

Izidorius MITKUS
Autoriaus nuotr. arkivyskupas S. Tamkevičius aukoja šv. Mišias

Autoriaus nuotr. arkivyskupas S. Tamkevičius aukoja šv. Mišias

Atsiliepkite

1944-1947 m. Rokiškio r., Gediškių k., Rudolfo KRANKALIO sodyboje, buvo du bunkeriai, kuriuose žiemą prisiglaudavo net 10 partizanų. R. Krankalio sūnus Alfredas ir dukra Alma taip pat partizanavo ir 1947 m. sausio mėn. abu gavę nelegalius asmens dokumentus apsigyveno Latvijoje. Areštavus tėvus ir žmoną Alfredas legalizavosi. Išstremtas 1949 m. Po tėvų arešto susekė ir dukrą, areštavo. Visi nuteisti. Rudolfas 1948 m. žiemą kalėjo Krasnojarske, vėliau Sibirlage, Kemerovo srityje. Mirė 1948 m. rugsėjo mėn. Tai buvo apsišvietęs, kalbus, vidutinio ūgio žmogus. Gegužės mėn. jo sodyboje bus atidengta memorialinė lenta. Iš šeimos nebėra likę gyvųjų.

Norėčiau, kad atsilieptų kas nors iš pažinojusių šį žmogų ar kartu kalėjusių. Rašyti: **Feliksui Mažeikiui, Vilties g. 30-3, LT-4820 Rokiškis. Tel. (8-458) 34021.**

Skelbimai

Gegužės 3 d. Kauno įgulos karininkų ramovės salėje įvyks Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio ataskaitinis suvažiavimas. 10 val. šv. Mišios Įgulos bažnyčioje.

11.30 val. suvažiavimo pradžia.

Kviečiame visus LLKS narius ir ryšininkus rėmėjus. Turėkite nario pažymėjimus.

Gegužės 4 d. 18 val. (sekmadienį) Klaipėdos Kristaus Karaliaus bažnyčioje (Bokštų g. 10) bus aukojamos šv. Mišios už gyvas ir mirusias Motinas, buvusias politines kalines bei tremtines.

Po šv. Mišių koncertuos buvusių tremtinių choras “Atminties gaida” ir moksleiviai.

Maloniai kviečiame dalyvauti.

Gegužės 7 d. 16 val. Kauno rajone, Salių kaime, įvyks Spaudos atgavimo dienos minėjimas. 15 val. požeminės “ab” spaustuvės lankymas.

Būtina išankstinė registracija tel. (8-689) 54571 arba Laisvės al. 39, II a., I kab.

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Kazys Leliūga 1919-2003

Gimė Plungės r., Elksnienos k., gausioje mažažemių šeimoje. Buvo aktyvus partizanų ryšininkas, suimtas 1945 04 16 ir nuteistas 10 m. Kalėjo Archangelsko sr. lageriuose. Grįžo į Lietuvą 1955 m. Sukūrė šeimą, 1989 m. persikėlė gyventi į Tauragę. Buvo aktyvus LPKTS Tauragės sk. narys.

Palaidotas Tauragės kapinėse.

Užjaučiame žmoną Stefaniją, seserį ir brolių.

LPKTS Tauragės skyrius

Justina Emilija Gvazdaitytė- Dailidienė 1932-2003

Gimė Uzarų k., Jankų valsč., Šakių aps., stambaus ūkininko šeimoje. 1947 m. su tėvais, dviem sesutėmis ir broliu ištremta į Tiumenės sr. 1955 m. ištekojo už likimo brolio. 1957 m. grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Šakiuose. Prasidėjus Atgimimui Emilija buvo aktyvi Sąjūdžio rėmėja, TS (LK) narė, dalyvavo tremtinių bendrijos veikloje, buvo tarybos narė, dainavo tremtinių bei bažnyčios choruose.

Užjaučiame šeimą.

LPKTB Šakių skyrius

Pijus Dedurkevičius 1923-2003

Gimė Mikalaukos k., Marijampolės aps. 1944 m. baigė Vilkaviškio “Saulės” gimnaziją, po karo - Marijampolės pedagoginę mokyklą. Vilniaus universitete studijavo teisę. 1940 m. už nepritarimą Lietuvos okupacijai sovietinės valdžios buvo uždarytas į Marijampolės kalėjimą. Studijų metais įkalintas Lukiškių kalėjime, vėliau kalėjo Vorkutos, Intos, Norilsko, Bratsko lageriuose. 1956 m. grįžo į Lietuvą, dirbo Pilviškių plytinėje, o po reabilitacijos mokytojavo Pašeimenių ir Bartninkų mokyklose. Nuo pirmųjų Atgimimo dienų aktyviai dalyvavo Sąjūdžio ir LPKTS veikloje.

Užjaučiame žmoną Emiliją, sūnus Virginijų ir Rytą.

LPKTS Vilkaviškio skyrius

Zosė Užemeckienė 1906-2003

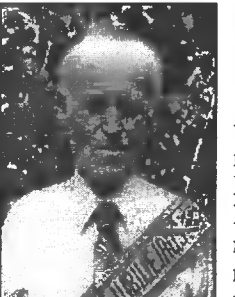

Gimė Vidžių mstl., Vilniaus r., ūkininkų šeimoje. Ištekęsusi išsikėlė gyventi į Kelmės r., Aunorėnų k. 1948 m. ištremta į Irkutsko sr., kur teko dirbti aukso kasyklose, miško paruošos, žemės ūkio darbus. Į Lietuvą grįžo 1954 m., į savo kaimą. 1977 m. persikėlė gyventi į Kuršėnus. Aktyviai dalyvavo LPKTS Kuršėnų sk. veikloje.

Palaidota Kuršėnų naujosiose kapinėse. Užjaučiame artimuosius.

LPKTS Kuršėnų skyrius

Juozas Mičiulis 1900-2003

Gimė Gižų valsč., Ožkabalių k., gausioje vidutinio ūkininko šeimoje. 1917-1922 m. mokėsi Marijampolės gimnazijoje, įstojo į Kauno universitetą - studijavo istoriją, sociologiją ir pedagogiką. Dirbo Panevėžio ir Tauragės mokytojų seminarijose. Vėliau direktoriavo Marijampolės, Trakų ir Alytaus mokytojų seminarijose. 1946 m. dirbo Vilniuje geležinkelininkų mokykloje mokytoju. 1947 m. pradžioje buvo suimtas, nuteistas 10 m. lagerio ir 5 m. tremties. Kalėjo Karelijoje, Mordovijoje, Tomsko srityje. Į Lietuvą grįžo 1955 m., apsigyveno Anykščių apskr. Dirbo rajono statybos organizacijoje.

Palaidotas Anykščių naujosiose kapinėse.

Gegužės 9 d. 16 val. Kaune, LPKTS būstinės salėje (Laisvės al. 39), įvyks “Europos dienos” minėjimas. Kviečiame dalyvauti.